EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.5.2025
COM(2025) 291 final/2
Downgraded on 4.7.2025

2025/0152 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga moodustatud partnerlusnõukogus võetav seisukoht seoses ühisdeklaratsiooniga, mille liit ja Ühendkuningriik teevad kõnealuse lepinguga asutatud partnerlusnõukogus

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga (edaspidi „leping“ või „kaubandus- ja koostööleping“) loodud partnerlusnõukogus liidu nimel võetav seisukoht. Seisukoht puudutab ühisdeklaratsiooni, mille liit ja Ühendkuningriik teevad kõnealuse lepinguga asutatud partnerlusnõukogus.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostööleping

Kaubandus- ja koostöölepingule kirjutati alla 30. detsembril 2020, seda hakati ajutiselt kohaldama alates 1. jaanuarist 2021 ja see jõustus 1. mail 2021. Kaubandus- ja koostöölepinguga on kehtestatud liidu ja Ühendkuningriigi vaheliste ulatuslike suhete alus, mis hõlmab vastastikuseid õigusi ja kohustusi, ühismeetmeid ja erimenetlusi.

2.2. Partnerlusnõukogu

Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 7 lõikega 1 loodi partnerlusnõukogu. Selle peamised lepingu artikli 7 lõike 3 kohased ülesanded on jälgida lepingu eesmärkide saavutamist ning jälgida ja hõlbustada lepingu rakendamist ja kohaldamist. Euroopa Liit ja Ühendkuningriik võivad partnerlusnõukogu poole pöörduda kõigi lepingu rakendamise, kohaldamise ja tõlgendamisega seotud küsimustes.

2.3. Partnerlusnõukogu kavandatav akt

Kaubandus- ja koostöölepingu pooltel on kavas teha kõnealuse lepingu artikli 7 lõikega 1 asutatud partnerlusnõukogus ühisdeklaratsioon nende poliitilise arusaama kohta, et kaubandus- ja koostöölepingu teise osa esimese rubriigi VIII jaotise eesmärkide täitmist tuleks jätkata ning et seetõttu on asjakohane VIII jaotise kohaldamist pikendada.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel võetav seisukoht on kiita heaks, et võetakse vastu ühisdeklaratsioon, mille liit ja Ühendkuningriik teevad kaubandus- ja koostöölepinguga asutatud partnerlusnõukogus.

Võttes arvesse kaubandus- ja koostöölepingu kui liidu ja Ühendkuningriigi vahelise vastastikust kasu toova ambitsioonika, laiaulatusliku ja tasakaalustatud majanduspartnerluse osa täielikku rakendamist, väljendatakse ühisdeklaratsioonis liidu ja Ühendkuningriigi poliitilist arusaama, et on asjakohane jätkata kaubandus- ja koostöölepingu teise osa esimese rubriigi energeetikat käsitleva VIII jaotise (edaspidi „VIII jaotis“) eesmärkide täitmist ja pikendada VIII jaotise kohaldamist. Seda tehakse kooskõlas kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõikega 2.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab vastu otsused, millega kehtestatakse „*lepingus sätestatud organis*

liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Partnerlusnõukogu on lepingus, nimelt kaubandus- ja koostöölepingus, sätestatud organ.

Liit ja Ühendkuningriik teevad partnerlusnõukogus ühisdeklaratsiooni vastastikusel kokkuleppel.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ühte neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatult seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti eesmärk ja sisu on seotud energeetikaga. Seega on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2.

4.3. Järeldus

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna partnerlusnõukogu otsuse eesmärk on võtta vastu kaubandus- ja koostöölepingul põhinev otsus, on asjakohane avaldada partnerlusnõukogu otsus pärast selle vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2025/0152 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga moodustatud partnerlusnõukogus võetav seisukoht seoses ühisdeklaratsiooniga, mille liit ja Ühendkuningriik teevad kõnealuse lepinguga asutatud partnerlusnõukogus

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liit sõlmis ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“ või „leping“) nõukogu otsusega (EL) 2021/689[1] ning see jõustus 1. mail 2021, enne mida oli seda alates 1. jaanuarist 2021 kohaldatud ajutiselt.

(2) Kaubandus- ja koostöölepingu teise osa esimese rubriigi energeetikat käsitleva VIII jaotise (edaspidi „VIII jaotis“) eesmärk on hõlbustada Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi (edaspidi „Ühendkuningriik“) vahelist kaubandust ja investeerimist energeetika ja toorainete valdkonnas ning soodustada energiavarustuskindlust ja keskkonnasäästlikkust, eelkõige aidates neis valdkondades võidelda kliimamuutuste vastu.

(3) Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõike 1 kohaselt lõpeb VIII jaotise kohaldamine 30. juunil 2026.

(4) Kaubandus- ja koostöölepingu artikli 331 lõike 2 kohaselt võib partnerlusnõukogu 2026. aasta 1. juuli ja 31. detsembri vahelisel ajal otsustada pikendada VIII jaotise kohaldamist kuni 31. märtsini 2027. 2027. aasta 1. aprilli ja 31. detsembri vahelisel ajal ning mis tahes ajal mis tahes järgmisel aastal võib partnerlusnõukogu otsustada, et VIII jaotist kohaldatakse kuni järgmise aasta 31. märtsini.

[1] Nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsus (EL) 2021/689 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 149, 30.4.2021, lk 2).

(5) Et saavutada VIII jaotise eesmärgid, on asjakohane, et liit ja Ühendkuningriik teevad partnerlusnõukogus ühisdeklaratsiooni, milles nad väljendavad oma poliitilist arusaama, et on asjakohane VIII jaotise kohaldamist pikendada.

(6) Liit ja Ühendkuningriik peaks ühisdeklaratsiooni kaubandus- ja koostöölepinguga asutatud partnerlusnõukogus vastu võtma.

(7) On asjakohane määrata kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel seoses ühisdeklaratsiooniga, mille liit ja Ühendkuningriik teevad partnerlusnõukogus ning milles nad väljendavad oma poliitilist arusaama, et on asjakohane VIII jaotise kohaldamist pikendada. Seda tehakse kooskõlas lepingu artikli 331 lõikega 2 nii, et õiguste ja kohustuste üldine tasakaal säilitatakse jätkusuutlikul viisil,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel seoses ühisdeklaratsiooniga, mille liit ja Ühendkuningriik teevad ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepinguga moodustatud partnerlusnõukogus, on esitatud partnerlusnõukogus tehtud liidu ja Ühendkuningriigi ühisdeklaratsiooni eelnõus, mis on lisatud käesoleva otsuse I lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja